

Kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan loppukertomus ⁽¹⁾**(Asia AT.39740 – Googlen hakutoiminnot (hintavertailu))**

(2018/C 9/07)

JOHDANTO

- (1) Päätösluonnos koskee sitä, miten Google Inc. sijoittaa ja näyttää oman hintavertailupalvelunsa kilpailevia hintavertailupalveluja suotuisammin yleisen haun tulossivuillaan.
- (2) Komissio käynnisti 30. marraskuuta 2010 neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 ⁽²⁾ 11 artiklan 6 kohdassa ja komission asetuksen (EY) N:o 773/2004 ⁽³⁾ 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun menettelyn Google Inc:n eräistä käytännöistä saatuaan useita kanteluita ⁽⁴⁾. Kyseisen 11 artiklan 6 kohdan mukaisesti jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset menettivät toimivaltansa soveltaa SEUT-sopimuksen 101 ja 102 artiklaa kyseisten käytäntöjen osalta. Tämän seurauksena useita kanteluita siirrettiin joidenkin jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisilta komissiolle ⁽⁵⁾. Menettelyn käynnistämisen jälkeen komissio sai useita kanteluita lisää ⁽⁶⁾. Huhtikuussa 2012 asiat 39768 (Ciao), 39775 (eJustice/1PlusV), 39845 (VfT), 39863 (BDZV&VDZ), 39866 (Elfvoetbal), 39867 (Euro-Cities/HotMaps), 39875 (nntp.it), 39897 (Microsoft) ja 39975 (Twenga) yhdistettiin asiaan 39740 (Foundem). Kyseisissä asioissa rekisteröidyt asiakirjat koottiin sen jälkeen yhdeksi asiakirja-aineistoksi asianumerolla 39740 – Googlen hakutoiminnot. Komissio jatkoi menettelyä asianumerolla 39740.
- (3) Komissio esitti Google Inc:lle 13. maaliskuuta 2013 asetuksen (EY) N:o 1/2003 9 artiklan mukaisesti ennakoarvioinnin, jossa se katsoi, että Google Inc. saattaa rikkoa SEUT-sopimuksen 102 artiklaa ja ETA-sopimuksen 54 artiklaa suosimalla Google Inc:n yleisillä hakusivuilla linkkejä Google Inc:n omiin erikoistuneisiin hakupalveluihin verrattuna muihin erikoistuneisiin hakupalveluihin johtaviin linkkeihin ja käyttämällä eräitä muita liiketoimintatapoja.
- (4) Google Inc. katsoi, ettei mikään sen ennakoarvioinnissa käsitellyistä liiketoimintatavoista riko SEUT-sopimuksen 102 artiklaa tai ETA-sopimuksen 54 artiklaa, ja esitti kommenttinsa, joilla se vastasi komission sen liiketoimintatavoissa havaitsemiin kilpailuongelmiin. Google Inc. toimitti komissiolle ensimmäiset sitoumuksensa 3. huhtikuuta 2013, toiset sitoumuksensa 21. lokakuuta 2013 ja kolmannet sitoumuksensa 31. tammikuuta 2014.
- (5) Komissio lähetti 27. toukokuuta 2014 ja 11. elokuuta 2014 välisenä aikana asetuksen (EY) N:o 773/2004 7 artiklan 1 kohdan mukaiset kirjeet osalle niistä kantelijoista, jotka olivat jättäneet kantelunsa ennen 27. toukokuuta 2014, jäljempänä '7 artiklan 1 kohdan mukaiset kirjeet' ⁽⁷⁾. Näissä kirjeissä komissio esitti alustavan arviointinsa, jonka mukaan kolmansilla sitoumuksilla voitaisiin ratkaista sen ennakoarvioinnissa havaitsemat kilpailuongelmat, ja ilmoitti, että se aikoi siksi hylätä kantelut ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Laadittu kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan tehtävästä ja toimivaltuuksista tietyissä kilpailuasioita koskeissa menettelyissä 13 päivänä lokakuuta 2011 annetun Euroopan komission puheenjohtajan päätöksen 2011/695/EU (EUVL L 275, 20.10.2011, s. 29), jäljempänä 'päätös 2011/695/EU', 16 ja 17 artiklan mukaisesti.

⁽²⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1/2003, annettu 16 päivänä joulukuuta 2002, perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta (EYVL L 1, 4.1.2003, s. 1).

⁽³⁾ Komission asetus (EY) N:o 773/2004, annettu 7 päivänä huhtikuuta 2004, EY:n perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan mukaisten komission menettelyjen kulusta (EUVL L 123, 27.4.2004, s. 18).

⁽⁴⁾ Kantelijoita olivat, siinä järjestyksessä kuin komissio otti kantelut vastaan, seuraavat: Infederation Ltd (Foundem), Ciao GmbH (Ciao) (siirto komissiolle Saksan kilpailuvirastolta (Bundeskartellamt) noudattaen komission tiedonantoa yhteistyöstä kilpailuviranomaisten verkostossa, EUVL C 101, 27.4.2004, s. 43), eJustice.fr (eJustice), jonka kantelua täydensi ja siihen osallistui myöhemmin eJusticen emoyhtiö 1plusV, sekä Verband freier Telefonbuchverleger (VfT).

⁽⁵⁾ Kanteluita siirrettiin Saksan kilpailuvirastolta (Euro-Cities AG:n (Euro-Cities) ja Hot Maps Medien GmbH:n (Hot Maps) kantelut sekä Bundesverband Deutscher Zeitungsverleger -liiton (BDZV) ja Verband Deutscher Zeitschriftenverleger -liiton (VDZ) yhteinen kantelu, jota myöhemmin täydennettiin), ja Italian kilpailuvirastolta (Autorità della Concorrenza e del Mercato) (Sessolon (nntp.it) kantelu).

⁽⁶⁾ Kantelijoita olivat, siinä järjestyksessä kuin kantelut saapuivat komissioon, Elf B.V. (Elf), Microsoft Corporation (Microsoft), La Asociación de Editores de Diarios Españoles (AEDE), Twenga SA (Twenga), Streetmap EU Ltd (Streetmap), Expedia Inc. (Expedia), Odigeo Group (Odigeo), TripAdvisor Inc. (TripAdvisor), yhteisen kantelun tekijät Nextag Inc. (Nextag) ja Guentiger.de GmbH (Guentiger), Visual Meta GmbH (Visual Meta) ja Initiative for a Competitive Online Marketplace (ICOMP), joka myöhemmin täydensi kantelua.

⁽⁷⁾ Komissio oli ennen edellä mainittua päivää saanut kantelut myös Euroopan kuluttajaliitolta (BEUC), Open Internet Project -hankkeelta (OIP) ja Deutsche Telekom AG:ltä (Deutsche Telekom). Komissio sai 27. toukokuuta 2014–15. huhtikuuta 2015 kantelut Yelp Inc:ltä (Yelp), HolidayCheck AG:ltä (HolidayCheck) ja Trivago GmbH:ltä (Trivago).

⁽⁸⁾ Tällaista 7 artiklan 1 kohdan mukaista kirjettä ei lähetetty yhdelle kantelijalle, jonka osalta kyseisessä säännöksessä kuvattu tilanne ei tullut sovellettavaksi.

- (6) Useat 7 artiklan 1 kohdan mukaisten kirjeiden vastaanottajat katsoivat, etteivät ne olleet voineet tutustua asetuksen (EY) N:o 773/2004 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti riittävästi asiakirjoihin, joihin komission alustava arviointi perustui. Ne pyysivät saada tutustua kyseisiin asiakirjoihin päätöksen 2011/695/EU 7 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti. Kuulemismenettelystä vastaava neuvonantaja selitti vastauksessaan näihin pyyntöihin, että kantelijoiden menettelylliset oikeudet eivät ole niin laajoja kuin komission tutkimuksen kohteena olevan yrityksen oikeus oikeudenmukaiseen kuulemiseen. Erityisesti voidaan todeta, että 7 artiklan 1 kohdan mukaisten kirjeiden vastaanottajien oikeus tutustua asiakirjoihin ei ole yhtä laaja kuin väitetiedoksiannon vastaanottajien oikeus tutustua komission asiakirja-aineistoon. Koska 7 artiklan 1 kohdan mukaiset kirjeet perustuivat nimenomaan ennakoarviointiin⁽¹⁾, kuulemismenettelystä vastaava neuvonantaja katsoi, että 7 artiklan 1 kohdan mukaisten kirjeiden vastaanottajien olisi saatava tutustua ennakoarvioinnin muokattuun versioon. Kilpailun pääosasto antoi kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan kehotuksesta mahdollisuuden tällaiseen tutustumiseen.
- (7) Mainittujen 7 artiklan 1 kohdan mukaisten kirjeiden vastaanottajat esittivät näkemyksensä kirjallisesti⁽²⁾. Analysoituaan kyseisten kantelijoiden näkemyksiä komissio katsoi, ettei se voinut antaa asetuksen (EY) N:o 1/2003 9 artiklan mukaista päätöstä, joka olisi tehnyt kolmansista sitoumuksista sitovia, ja päätellä, ettei komission toimille ollut enää perusteita. Komissio ilmoitti asiasta Google Inc:lle 4. syyskuuta 2014.

VÄITETIEDOKSIANTO

- (8) Komissio hyväksyi 15. huhtikuuta 2015 väitetiedoksiannon, jossa se esittää alustavan päätelmänsä. Kyseisen päätelmän mukaan se, että Google Inc. sijoittaa ja näyttää yleisen haun tulossivuillaan oman hintavertailupalvelunsa suosituksin kuin kilpailevat hintavertailupalvelut, on määräävän aseman väärinkäyttöä ja vastoin SEUT-sopimuksen 102 artiklaa ja ETA-sopimuksen 54 artiklaa.
- (9) Google Inc:lle myönnettiin 27. huhtikuuta 2015 oikeus tutustua asiakirja-aineistoon salatun DVD-levyn avulla. Tietohuonemenettely järjestettiin kesä- ja heinäkuussa 2015⁽³⁾. Google Inc. esitti päätöksen 2011/695/EU 7 artiklan 1 kohdan mukaisen pyynnön tutustua tiettyihin tietoihin, jotka olivat samanluonteisia kuin tiedot, joihin se oli saanut tutustua tietohuonemenettelyssä. Kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan puututtua asiaan kilpailun pääosasto lähetti kyseisille tietojen toimittajille päätöksen 2011/695/EU 8 artiklan 1 kohdan mukaiset kirjeet, joissa niille ilmoitettiin syyt siihen, miksi komissio aikoi luovuttaa niiden tiedot tietohuonemenettelyssä. Koska kyseiset tietojen toimittajat eivät esittäneet vastalauseita asetetun määräajan kuluessa, tietohuonemenettely pantiin täytäntöön.
- (10) Google Inc. esitti kuulemismenettelystä vastaavalle neuvonantajalle päätöksen 2011/695/EU 7 artiklan 1 kohdan mukaisen pyynnön saada tutustua myös i) tiettyihin osiin tietohuoneraporttia, jonka sen ulkopuoliset neuvonantajat olivat laatineet osana tietohuonemenettelyä, ja ii) tiettyyn komission tietopyyntöön annetun vastauksen täydelliseen versioon. Kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan kehotuksen jälkeen sallittiin tutustuminen kyseisiin tietohuoneraportin osiin versiona, jota oli muokattu selvästi vähemmän ja joka oli riittävän merkityksellinen, jotta Google Inc:n oikeus tulla kuulluksi toteutui asianmukaisesti. Tietopyyntöön annetun vastauksen tapauksessa kilpailun pääosasto pyysi kuulemismenettelystä vastaavan neuvonantajan kehotuksesta ensin vastaajalta vastauksesta vähemmän muokatun version, joka voitaisiin luovuttaa Google Inc:lle ja joka myös luovutettiin tälle. Lisäksi kilpailun pääosasto ilmoitti kyseiselle vastaajalle päätöksen 2011/695/EU 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti syistä, joiden perusteella komissio aikoi luovuttaa tiedot, jotka olivat edelleen muokattuina vähemmän muokatussa versiossa, luottamuspiirille, joka koostui tietyistä Google Inc:n ulkopuolisista neuvonantajista. Koska tietopyynnön vastaaja ei esittänyt vastalauseita ja komissio sai asianmukaisen salassapitositoumuksen, näin myös tehtiin.
- (11) Google Inc. vastasi väitetiedoksiantoon 27. elokuuta 2015. Se ei pyytänyt suullista kuulemistä.

⁽¹⁾ Ks. edellä oleva kohta (3).

⁽²⁾ Streetmap ja nnp.it. eivät toimittaneet kirjallisia huomautuksia 7 artiklan 1 kohdan mukaisiin kirjeisiin, jotka niille lähetettiin asetetun määräajan puitteissa, ja niiden kantelut katsotaan siten peruutetuiksi asetuksen (EY) N:o 773/2004 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

⁽³⁾ Tietohuonemenettely ("data room procedure") on rajoitettu tietoihin tutustumisen muoto, jossa määrätty suppea joukko neuvonantajia tutustuu tietoihin rajoitetun ajan suojatussa huoneessa komission tiloissa. Menettelyssä sovelletaan useita rajoituksia ja suojakeinoja, joilla estetään luottamuksellisten tietojen leviäminen tietohuoneen ulkopuolelle. Kilpailun pääosasto on laatinut parhaat käytännöt tietojen esittämisestä tietohuoneissa ja myös julkaissut verkkosivustollaan vakiomuotoiset tietohuonesäännöt ja salassapitosopimukset tietohuonemenettelyä varten.

TÄYDENTÄVÄ VÄITETIEDOKSIANTO

- (12) Sen jälkeen kun Google Inc. oli organisoitu uudelleen ja Alphabet Inc. oli perustettu Google Inc:tä hallinnoivaksi holdingyhtiöksi, komissio käynnisti Alphabet Inc:tä koskevan menettelyn 14. heinäkuuta 2016 ⁽¹⁾. Samana päivänä komissio toimitti Google Inc:lle ja Alphabet Inc:lle, jäljempänä yhdessä 'Google', täydentävän väitetiedoksiannon, johon väitetiedoksianto liitettiin ⁽²⁾. Väitetiedoksianto toimitettiin siten myös Alphabet Inc:lle.
- (13) Täydentävässä väitetiedoksiannossa esitetään muun muassa syyt siihen, miksi komissio oli palannut asetuksen (EY) N:o 1/2003 7 artiklan mukaiseen menettelyyn, ja todetaan, ettei tällä ratkaisulla rajoiteta komission kantaa siihen, oliko sillä velvollisuus toimia näin.
- (14) Googlelle myönnettiin 27. heinäkuuta 2016 oikeus tutustua asiakirja-aineistoon salatun DVD-levyn avulla. Tietohuonemenettely käynnistettiin 14. syyskuuta 2016.
- (15) Google esitti minulle 26. syyskuuta 2016 päätöksen 2011/695/EU 7 artiklan 1 kohdan mukaisen pyynnön saada tutustua vielä 20 asiakirjaan ja ilmoitti voivansa hyväksyä tarvittaessa tietohuonemenettelyn tai luottamuspiirin käyttöön perustuvan rajoitetun tutustumisen. Pyyntöni jälkeen luovutettiin vähemmän muokatut versiot, joissakin tapauksissa tietohuonemenettelyllä (alkaen 27. lokakuuta 2016) tai luottamuspiirimenettelyllä, jossa tutustuminen sallittiin vain määrätyille ulkopuolisille neuvonantajille, jotka Google oli nimittänyt tutkimaan kyseisiä asiakirjoja sen puolesta.
- (16) Google vastasi täydentävään väitetiedoksiantoon 3. marraskuuta 2016. Se ei pyytänyt suullista kuulemista.

ASIASEIKKOJA KOSKEVA KIRJE

- (17) Komissio toimitti Googlelle asiaseikkoja koskevan kirjeen 28. helmikuuta 2017. Google sai 1. maaliskuuta 2017 oikeuden tutustua täydentävän väitetiedoksiannon jälkeiseen asiakirja-aineistoon salatun CD-levyn avulla. Tietohuonemenettely käynnistettiin 13. maaliskuuta 2017 tiedoista, jotka niiden toimittajat olivat määritelleet luottamuksellisiksi mutta joihin ne olivat myöntäneet tietohuonemenettelyyn perustuvan rajoitetun tutustumisoikeuden.
- (18) Google pyysi minulta 20. maaliskuuta 2017 päätöksen 2011/695/EU 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti saada tutustua laajemmin i) tiettyihin muokattuihin asiakirjoihin (tai niiden osiin), jotka oli toimitettu Googlelle osana oikeutta tutustua täydentävän väitetiedoksiannon jälkeiseen asiakirja-aineistoon tai luottamuspiirissä puututtuani asiaan vuonna 2016, ja ii) kolmansien osapuolten, erityisesti kantelijoiden, kanssa pidettyjen kokousten muistiinpanoihin, jotka olivat perusteellisempia kuin Googlelle jo toimitetut tiedot. Hylkäsin edellä kohdassa i mainitun Googlen pyynnön, koska tutustuminen asiakirjojen muokattuihin osiin ei ollut välttämätöntä sille, että Googlen oikeus tulla kuulluksi toteutuisi tehokkaasti, ja kohdassa ii mainitun Googlen pyynnön, koska komission asiakirja-aineistossa ei ollut tällaisia perusteellisempia muistiinpanoja ⁽³⁾.
- (19) Google lähetti minulle 29. maaliskuuta 2017 kirjeen, jossa pyydetään, että komissio peruuttaa 28. helmikuuta 2017 päivätyn asiaseikkoja koskevan kirjeen ja antaa täydentävän väitetiedoksiannon tai uuden asiaseikkoja koskevan kirjeen. Noudattaen päätöksen 2011/695/EU 3 artiklan 7 kohdan mukaista vaatimusta, jonka mukaan osapuolten menettelyllisten oikeuksien tosiasiallista toteutumista koskevat kysymykset on otettava ensin esille kilpailun pääosaston kanssa, välitin asian kilpailun pääosastolle, joka vastasi Googlelle 31. maaliskuuta 2017.
- (20) Google lähetti minulle 2. huhtikuuta 2017 sähköpostiviestin, jossa pyydettiin saada tutustua Googlen ulkopuolisten neuvonantajien osana 13. maaliskuuta 2017 käynnistettyä tietohuonemenettelyä laatiman tietohuoneraportin tiettyihin osiin, jotka sisältävät tietoja, jotka kilpailun pääosasto oli määritellyt luottamuksellisiksi mutta jotka Googlen ulkopuoliset neuvonantajat olivat määritelleet ei-luottamuksellisiksi. Puututtuani asiaan tietohuone avattiin uudelleen 6. huhtikuuta 2017 lähinnä, jotta Googlen nimittämät ulkopuoliset neuvonantajat voisivat halutessaan laatia tarkistettut tietohuoneraportit. Jotta voitiin suojata tietojen lähtökohtaisesti luottamuksellista luonnetta, väitteet, joita ei voitu esittää ei-luottamuksellisella tavalla, esitettiin komission asiakirja-aineistoon kuuluvan tietohuoneraportin luottamuksellisessa versiossa. Google toimitti 18. huhtikuuta 2017 vastauksensa asiaseikkoja koskevaan kirjeeseen.

⁽¹⁾ Väitetiedoksiannon päivämäärästä lähtien saatiin kantelut seuraavilta: News Corporation (News Corp), Tradecom.com Ltd ja Tradecom LLC (yhdessä Tradecomet), VG Media Gesellschaft zur Verwertung der Urheber und Leistungsschutzrechte von Medienunternehmen mbH (VG Media), News Corp (uusi kantelu), Getty Images Inc. (Getty) ja Promt GmbH (Promt). Kaksi kantelua, jotka olivat esittäneet Microsoft ja Ciao, peruutettiin.

⁽²⁾ Kuulemismenettelystä vastaavien neuvonantajien työn uudelleenorganisoinnin jälkeen minusta tuli 19. heinäkuuta 2016 asiasta vastaava neuvonantaja Wouter Wilsin tilalle.

⁽³⁾ Perusteellisemmat muistiinpanot ovat olemassa nimettömän osapuolen kanssa järjestetyistä kokouksista. Muokatut tiedot voisivat paljastaa, mistä osapuolesta on kyse, ja katsoin, ettei kyseisiin tietoihin tutustuminen ollut välttämätöntä sille, että Googlen oikeus tulla kuulluksi toteutuu tosiasiaassa.

KANTELIJOIDEN JA KOLMANSIEN HENKILÖIDEN OSALLISTUMINEN MENETTELYYN

- (21) Asetuksen (EY) N:o 773/2004 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti kantelijoille, joiden kantelut koskevat väitetiedoksianto tai täydentävään väitetiedoksianto liittyviä seikkoja, on toimitettu tiedoksiannoista ei-luottamukselliset versiot.
- (22) Kuulemismenettelystä vastaava neuvonantaja on antanut usealle henkilölle luvan osallistua menettelyyn kolmansina henkilöinä, jotka ovat osoittaneet riittävän edun asetuksen (EY) N:o 1/2003 27 artiklan 3 kohdan, asetuksen (EY) N:o 773/2004 13 artiklan 1 kohdan ja päätöksen 2011/695/EU 5 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti⁽¹⁾. Niille ilmoitettiin menettelyn luonteesta ja aiheesta asetuksen (EY) N:o 773/2004 13 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja niille annettiin mahdollisuus esittää näkökantansa kirjallisesti. Yksi pyynnön esittäjä ei toimittanut kirjallista kannanottoa vastauksena päätöksen 2011/695/EU 5 artiklan 3 kohdan mukaiseen kirjeeseen, jossa ilmoitettiin syyt, joiden perusteella kuulemismenettelystä vastaava neuvonantaja katsoi, ettei kyseinen pyynnön esittäjä ollut osoittanut riittävää etua tulla kuulluksi.

MÄÄRÄAIKOJEN PIDENTÄMISET

- (23) Kuulemismenettelystä vastaava neuvonantaja on saanut pyyntöjä pidentää määräaikoja, joita komissio on asettanut väitetiedoksianto, täydentävään väitetiedoksianto, asiaseikkoja koskevaan kirjeeseen, asetuksen (EY) N:o 1/2003 18 artiklan 3 kohdan mukaiseen päätökseen perustuvaan tietopyyntöön, 7 artiklan 1 kohdan kirjeeseen ja väitetiedoksiannon ei-luottamukselliseen versioon annettaville vastauksille. Kuulemismenettelystä vastaava neuvonantaja on asiasta vastaavaa johtajaa kuultuaan arvioinut pyynnöt ja pitäen tarvittaessa mielessä sovellettavat säännökset pidentänyt määräaikoja.

GOOGLLEN VASTAUKSISSAAN ESIIN NOSTAMAT MENETTELYLLISET SEIKAT

- (24) Väitetiedoksianto ja täydentävään väitetiedoksianto annetut vastaukset sisältävät useita väitteitä, joiden todetaan kuvaavan komission tutkimuksen menettelyllisiä puutteita.
- (25) Vastauksissa väitetiedoksianto ja täydentävään väitetiedoksianto todetaan, että komissiolla oli velvollisuus selittää syyt, joiden vuoksi se ei noudattanut asetuksen (EY) N:o 1/2003 9 artiklan mukaista sitoumusmenettelyä vaan antoi sen sijaan väitetiedoksiannon. Riippumatta siitä, onko komissiolla tällainen velvollisuus, kuten edellä kohdassa (13) todetaan, komissio esitti joka tapauksessa nämä syyt täydentävässä väitetiedoksiannossa.
- (26) Väitetiedoksiantoan annettussa vastauksessa todetaan, että väitetiedoksiannossa ei esitetty riittäviä syitä ja todisteita päätelmille, jotka koskevat väitetyn rikkomisen kestoa ja maantieteellistä laajuutta, ja todettuja puutteita pidetään vastauksessa menettelyllisinä puutteina. Vaikka väitetiedoksianto olisi tällä tavalla puutteellinen, en katso, että tämä haittaisi Googlen menettelyllisten oikeuksien tosiasiallista toteutumista. Väitetiedoksianto sisältää Googlea vastaan käytetyt olennaiset osatekijät, myös asiaseikat, niiden luonnehinnan ja todisteet, joita komissio käytti menettelyn tuossa vaiheessa, jotta Google voisi esittää tehokkaasti kantansa sitä vastaan nostetussa hallinnollisessa menettelyssä⁽²⁾.
- (27) Google toteaa myös vastauksessaan täydentävään väitetiedoksianto seuraavaa: i) täydentävässä väitetiedoksiannossa ei arvioitu asianmukaisesti todisteita, millä rikotaan Googlen oikeutta moitteettomaan hallinnolliseen menettelyyn, ii) täydentävässä väitetiedoksiannossa ei selitetty asianmukaisesti alustavaa kilpailuongelmaa tai ehdotettua korjaustoimenpidettä eikä esitetty oikeudellista arviointia luetelluista todisteista ja siten rikottiin Googlen oikeutta puolustukseen ja iii) täydentävässä väitetiedoksiannossa ei tueta siinä esitettyä korjaustoimenpidettä koskevaa vaatimusta. Olen tarkastellut näitä väitteitä ja komission asiassa antamaa väitetiedoksiantoa ja päätelmäni on, että Googlen menettelylliset oikeudet ovat tosiasiallisesti toteutuneet. Googlen väitteet liittyvät periaatteessa sisältöön, ja niitä käsitellään päätösluonnoksessa.

⁽¹⁾ Kuulemismenettelystä vastaava neuvonantaja on hyväksynyt kolmansiksi henkilöiksi seuraavat: Twenga*, MoneySupermarket.com Group plc (MoneySupermarket), BEUC*, Organización de Consumidores y Usuarios (OCU, joka ilmoitti myöhemmin, ettei se enää halua olla kolmantena henkilönä, ja Googlelle on ilmoitettu asiasta), Company AC, FairSearch Europe (FairSearch), SARL Acheter moins cher (Acheter moins cher), SA LeGuide.com (LeGuide), Kelkoo SAS (Kelkoo), Getty*, Myriad International Holdings B.V. (MIH) ja European Technology & Travel Services Association (ET TSA). Tähdellä (*) merkityt henkilöt ovat myöhemmin jättäneet kantelun, ja niitä on siitä lähtien käsitelty kantelijoina.

⁽²⁾ Ks. muun muassa unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 17.5.2011, Elf Aquitaine v. komissio (T-299/08, ECLI:EU:T:2011:217, 134–136 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- (28) Google toteaa vastauksessaan täydentävään väitetiedoksiantoon myös, ettei komissio ole toimittanut Googlelle riittävän informatiivista pöytäkirjaa kantelijoiden kanssa pidetyistä kokouksista. Euroopan unionin tuomioistuin ei kuitenkaan ole selvästi todennut, että komission olisi laadittava tai asetettava saataville kokousten tai puhelinkeskustelujen pöytäkirjoja, jos komissio ei aio käyttää kyseisissä kokouksissa tai keskusteluissa saatuja tietoja ⁽¹⁾. Päätösluonnoksessa ei käytetä tällaisia tietoja. Google ei ole ehdottanut tai ilmoittanut, että tällaisissa kokouksissa tai keskusteluissa olisi annettu syyttömyyteen viittaavia tietoja, eikä eritelty syyttömyyteen viittaavia todisteita, joita pidetään olennaisina tämän asian käsittelyn kannalta ⁽²⁾. Komissio on joka tapauksessa laatinut ja asettanut saataville kokouksia ja keskusteluja koskevat lyhyet muistiinpanot, joissa mainitaan osapuolten nimet ja käsitellyt aiheet siinä määrin kuin se on liikesalaisuuksien ja muiden luottamuksellisten tietojen suojelun kannalta mahdollista. Komissio on luovuttanut asiakirja-aineistoon tutustumisen yhteydessä Googlelle myös asiakirjat, joita henkilöt tai yritykset toimittivat kyseisten kokousten tai puhelinkeskustelujen yhteydessä.

PÄÄTÖSLUONNOS

- (29) Kuultuaan Googlea kirjallisesti komissio katsoo päätösluonnoksessaan, että sijoittamalla ja näyttämällä Google Inc:n oman hintavertailupalvelun kilpailevia hintavertailupalveluja suotuisammin Google Inc:n yleisen haun tulossivuilla yritys, joka koostuu Google Inc:stä ja 2. lokakuuta 2015 lähtien myös Alphabet Inc:stä, on rikkonut SEUT-sopimuksen 102 artiklaa ja ETA-sopimuksen 54 artiklaa. Komissio määrää yrityksen lopettamaan rikkomisen ja pidättäytymään käytännöistä, joilla olisi sama tai samanlainen tavoite tai vaikutus. Komissio määrää sakon.
- (30) Olen tutkinut päätöksen 2011/695/EU 16 artiklan 1 kohdan mukaisesti, käsitelläänkö päätösluonnoksessa ainoastaan sellaisia väitteitä, joista osapuolille on annettu mahdollisuus esittää näkemyksensä. Katson, että asia on näin.
- (31) Katson kaiken kaikkiaan, että menettelylliset oikeudet ovat tosiasiallisesti toteutuneet tässä asiassa.

Bryssel 26. kesäkuuta 2017.

Joos STRAGIER

⁽¹⁾ Ks. esimerkiksi yhteisöjen ensimmäiseen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio 30.9.2003, Atlantic Container Line ym. v. komissio (T-191/98 ja T-212/98 – T-214/98, ECLI:EU:T:2003:245, 351–352 kohta).

⁽²⁾ Ks. tuomio asiassa Atlantic Container Line ym. v. komissio (358 kohta).